

Bauskas Valsts ģimnāzijas vardarbības novēršanas plāns

*Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72. panta pirmās daļas 2. punktu un Ministru kabineta 2023. gada 22. augusta
noteikumu*

*Nr. 474 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā
palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos"*

1. Bauskas Valsts ģimnāzijā aizliegta un nekādos apstākļos nav pieļaujama jebkāda veida **vardarbība (emocionāla** – apsaukšana neķītros lamu vārdos, cieņu aizskarošu piezīmju izteikšana, draudu izteikšana; **fiziska** – iedunkāšana, grūstīšana, sišana; **seksuāla** – nepiedienīgu piedāvājumu izteikšana, intīmu ķermeņa daļu aizskaršana, apģērba piespiedu novilkšana, piespiedu seksuālas darbības).
2. Skolēniem, kuri skolā sastopas ar vardarbību – izjūt vai piedzīvo pazemojumu, cieņas un goda aizskārumu, draudus savai veselībai un dzīvībai, kā rezultātā rodas problēmsituācijas (konflikti, strīdi, kautiņi) – personīgi vai ar vecāku vai bērnu likumīgo pārstāvju (turpmāk – vecāku) starpniecību nekavējoties mutiski vai rakstiski jāinformē par problēmsituāciju un jāvēršas pie kāda no minētajiem skolas darbiniekiem:
 - 2.1. klases audzinātāja;
 - 2.2. sociālā pedagoga;
 - 2.3. skolas medmāsas;
 - 2.4. skolas psihologa;
 - 2.5. dežūrskolotāja;
 - 2.6. jebkura skolas darbinieka;
 - 2.7. skolas administrācijas.
3. Skolēnu un viņu vecākus jāuzklausā un saziņā ar vardarbībā cietušā skolēna vajadzībām jāorganizē tālāka palīdzības sniegšana atbilstoši skolas darbinieku amata aprakstam. Par notikušo jāinformē skolas direktors.
4. Problēmsituācijas skolā izskata, noskaidro lietas apstākļus, nepieciešamības gadījumā apkopo citu skolēnu vai darbinieku liecības, izvērtē un sniedz pedagoģisko vērtējumu problēmsituācijā iesaistītajiem skolēniem un viņu vecākiem:
 - 4.1. klases audzinātājs;
 - 4.2. sociālais pedagogs, skolas psihologs;
 - 4.3. skolas administrācija.
5. Problēmsituācijas skolā tiek izvērtētas 4. punktā noteiktajā secībā.
 - 5.1. ja konflikts starp iesaistītajiem skolēniem atrisināts ar klases audzinātāja pedagoģiskajām darbībām, 4.2. un 4.3. punktā norādīto speciālistu darbības nav nepieciešamas;
 - 5.2. ja konflikts atrisināts sociālā pedagoga sociālpedagoģisko korekcijas darbību rezultātā, 4.3. punktā minēto pārstāvju darbība nav nepieciešama;

5.3. skolas administrācija iesaistāma gadījumā, ja konflikta risinājums nav panākts klases audzinātāja, sociālā pedagoga un psihologa darbības rezultātā.

6. Klases audzinātāja atbildība:

6.1. Klases audzinātājs darbā ar klasi vai skolēnu individuāli vardarbības novēršanā veic šādas darbības:

- 6.1.1. saruna ar skolēnu;
- 6.1.2. lietas apstākļu noskaidrošana;
- 6.1.3. skolēna paskaidrojums (uz vienotas skolas veidlapas);
- 6.1.4. vienošanās ar skolēnu;
- 6.1.5. vecāku informēšana par notikušo situāciju;
- 6.1.6. ja situācija ir nopietna, tad uz skolu tiek izsaukti vecāki un iesaistīts sociālais pedagogs.

6.2. Klases audzinātāja preventīvā darbība:

- 6.2.1. klases audzinātājs informē, diskutē, sarunājas ar skolēniem klases stundās par aktuālām tēmām, kas saistītas ar vardarbību;
- 6.2.2. klases audzinātājs organizē lekcijas klasē par aktuālām tēmām, saistītām ar vardarbību, uzaicinot lektoros;
- 6.2.3. klases audzinātājs iepazīstina vecākus ar vardarbības novēršanas plānu un veic pārrunas ar to skolēnu vecākiem, kuri iesaistīti vardarbībā.

7. Sociālā pedagoga atbildība:

Darbā ar vardarbībā cietušiem un vardarbību provocējošiem skolēniem sociālais pedagogs var izmantot šādas darba formas:

- 7.1. saruna ar bērnu, vecāku, skolotāju;
- 7.2. lietas apstākļu noskaidrošana, problēmas definēšana;
- 7.3. skolēna uzvedības novērtēšana;
- 7.4. antisociālas uzvedības riska, morāles normu, likuma normu izskaidrošana;
- 7.5. sociāli pieņemama uzvedības modeļa izstrādāšana;
- 7.6. personisko resursu meklēšana;
- 7.7. paskaidrojums no bērna;
- 7.8. sarunas protokols, personas lietas iekārtošana;
- 7.9. vienošanās ar bērnu, sevis disciplinēšanai un nepieņemamas uzvedības korekcijai;
- 7.10. individuālā korekcijas plāna izstrāde un realizācija;
- 7.11. atkārtota tikšanās /saruna uzvedības korekcijas izvērtēšanai.

8. Psihologa atbildība:

- 8.1. iespējamās vardarbības profilakses darba veikšana pēc klases audzinātāja, sociālā pedagoga, skolas medmāsas, skolas administrācijas pieprasījuma (veicot aptauju par skolēnu pašsajūtu skolā, klasē un informējot par to klašu audzinātājus);
- 8.2. psiholoģiskais vardarbības situācijas izvērtējums pēc klases audzinātāja, sociālā pedagoga, skolas medmāsas, skolas administrācijas pieprasījuma;
- 8.3. psihoemocionālās korekcijas darbs ar vardarbības situācijā iesaistītajiem pēc nepieciešamības (individuālās konsultācijas saskaņojamas ar vecākiem);

8.4. citu speciālistu (psihiatra, neirologa, ģimenes ārsta, krīzes centru) ieteikšana darbā ar vardarbības situācijā iesaistītajiem pēc nepieciešamības.

9. Skolas medicīnas māsas atbildība:

- 9.1. sniegt pirmo medicīnisko palīdzību;
- 9.2. izvērtēt nepieciešamību neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšanai, citu medicīnas darbinieku, ģimenes ārsta piesaistei;
- 9.3. par konstatētajiem vardarbības gadījumiem informēt klases audzinātāju, sociālo pedagogu, cietušā vecākus un skolas administrāciju;
- 9.4. piedalīties klašu stundās un sapulcēs un sniegt izskaidrojošu informāciju par medicīniska rakstura sekām vardarbībā iesaistītajiem skolēniem, sniegt konsultācijas atbilstoši nepieciešamībai.

10. Skolas administrācijas darbības vardarbības gadījumā:

- 10.1. saruna ar vardarbībā iesaistītajiem skolēniem, to vecākiem, skolotājiem;
- 10.2. iepazīšanās ar lietas apstākļiem;
- 10.3. sarunas protokols;
- 10.4. par iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumiem piemērot sodus:
 - 10.4.1. piezīmi;
 - 10.4.2. brīdinājumu;
 - 10.4.3. rājienu;
 - 10.4.4. nepieciešamības gadījumā vēršanās pie citām bērnu tiesības pārstāvošām instancēm (piemēram Valsts policijas, nepilngadīgo lietu inspekcijas, pašvaldības policijas, sociālā dienesta darbiniekiem, bāriņtiesas, Bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas).
11. Par vardarbībā cietušo un provocējošo skolēnu problēmsituācijām un skolas darbinieku veiktajām darbībām skolā skolēnu vecākus informē konflikta risināšanā iesaistītais pedagogs un vienojas par turpmākajām pedagoģiskajām darbībām.
12. Gadījumos, kad ir aizdomas par pielietoto vardarbību, administratīvi vai krimināli sodāmiem pārkāpumiem, skolas vadība nekavējoties ziņo tiesībsargājošām iestādēm.

Direktore

L. Ģerģe